

Л 65
3443

ШКОЛСКИ ГЛАСНИК

ЛИСТ ЗА ШКОЛУ И УЧИТЕЉЕ

ЗА ГОДИНУ 1909.

ГОДИНА II.

Власник: ЂОКА МИХАЈЛОВИЋ,
УЧИТЕЉ.

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:
ГАВРА ПОПОВИЋ, умир. учитељ.

Милованова

У НОВИМ САДУ

Штампарија учитељског деоничарског друштва „Натошевић“

1909.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

САВРЕМЕНИ ЧЛАНЦИ.

Учитељ и школа, од Т.	Стр. 17.
Захтеви напредног учитељства, од *	33.
Нова наставна основа мађарског језика и наше школе, <i>Ј. Пекруљев</i> , учит. вежбаонице, Сомбор	50. 67.
Учитељева гојачка дужност, од — к —	85. 130. 131.
Ослободимо се појачке дужности, од <i>Т. Костића</i> , Н. Сад	103.
Мисли о учитељу и појању, од <i>Живојина Раковића</i> , учитеља Торња	121.
Нова дужност, од <i>Ж. Алексића</i> , Ст. Футог	124.
Ко што има то и даје,	139.
И опет о појању, од <i>Ј. Пекруљева</i> , учитеља вежбаонице, Сомбор	158.
Учитељ у народу, од <i>Ст. Личинића</i> , равн. учитеља, Белегиш	175. 193.
На неосолидарске брџемислице,	204.
Заједничка седница или учитељска скупштина, од — а	215.
У служби народу, од проф. <i>Ј. Миодраговића</i> , Београд	265.
Трговина са учитељским платама, од У...	284.
Опет појачка дужност, од Л.	301.
Једна заборављена наредба, од М. Т.	319.
Пословници ереских учит. зборова, од М. М.	337.

ОПШТА ПЕДАГОГИКА.

Домаће васпитање 1.
Предавања за увод у експерименталну педагогију и њезине психолошке основе, од др. <i>Е. Мојмана</i> , превео др. <i>Паја Радосављевић</i> 4. 18. 35. 53. 71. 89. 107. 126.
Како школа може да спреми за живот у друштву, с руског <i>С. С. Појовић</i> 7.
Како да унапредимо забавишта, од <i>Д. Сремчелићеве</i> , забавиље 21. 36.
Којим се врлинама можемо поучити из нар. песама од <i>Зорице Василевићеве</i> , приправнице 144. 162.
Наставна Основа 230. 247. 284. 33. 320. 338.
Пребацује свосновној настави да не развија мишљење у деце, с француског од <i>Р. Огњановића</i> , проф. 287.
О дисциплини у школи, с француског од <i>Ж. Раковића</i> 305.
О учитељеву опхођењу са школском децом, од <i>Ж. Алексића</i> . 340.

ПОМОЋНЕ НАУКЕ ЗА ПЕДАГОГИЈУ.

Научна и морална филозофија, <i>René Worms</i> , превод с француског од <i>Ж. Раковића</i> , учитеља, Торња 140. 161. 177. 195. 212. 218.
Образовање воље, од <i>Жарка Благојевића</i> , Сомбор 142. 234.

ШКОЛСКА ХИГИЈЕНА.

Учитељи и хигијена, од др. <i>Лазе Марковића</i> , Н. Сад, 52. 70.
Здравље и школа, од М. Б. 59.
Шта треба да раде учитељи при заразама, од др. <i>Л. Марковића</i> , Н. Сад 88.
Туберкулоза као школски болест, од др. <i>Л. Марковића</i> , Н. Сад 124.
Шта не сме изостати из нових школских књига, од др. <i>Л. Марковића</i> , Н. Сад 211.

ПЕДАГОШКИ ПРЕГЛЕД.

Ваншколско образовање у Русији 9.
Школство у Црној Гори 38.
Данашња јавна настава у Немачкој др. <i>П. Штејнер</i> 56. 91. 109. 179. 197. 236. 292. 342.
Бугарске школе у Турској 58.
Закон о наредној просвети у Бугарској 250.
ИСТОРИЈА ПЕДАГОГИЈЕ.
Франциско Ферер 289.
ШКОЛА И НАСТАВА.
Угарска. <i>Српска школа и настава</i> : Монопол штампања школ. удбеника, 60. — О практичном учењу мађарског језика, од — к —, 128. — Представка новосадског ереског учит. збора за израду специјалне Наст. Основе за мађ. језик, 182. — Учитељски течај у Сомбору, 216. — Наредба Шк. Сав. о одобреним књигама уз нову Наст. Основу, 2. 0. — Отпис Шк. Сав. о установљењу учитељске плате при распису стечаја, 221. — Распоред часова, 221. — Учење мађарског језика у немађарским школама, 344. (Белешке.) Светосавска прослава у Нов. Саду, 14. — Мађарски језик у повторним школама, 31. — Право јавности ери. учитељске школе у Пакрацу, 47. — Главни школски надзор, 100. — Испити у ери. осн. школама у Н. Саду, 137. 172. — Ушрава ери. осн. школа у Сомбору, 137. — Излет ученица ери. више дев. школе у Нов. Саду, 155. — Школска књижевница у Ст. Футогу, 155. — Преглед школа у Сентомашу, 172. — Почетак школе у Нов. Саду, 225. — Настава предне у Сомбору, 263. — Родитељски састанци, 335. — Мађарска школа и настава : Течај у Будимпешти за наставу слабоспособне деце, 237. — (Бел.) Школски излети у Будимпешти, 65. — Против годишњих испита у Нађвараду, 83. — Укидање матуре у трговачким школама, 281. — Сијање мађ. педагога, 352.
Хрватска и Славонија : (Бел.) Прва хрватска надзорница, 100. — Српска учитељска школа у Карловцу, 208. —
Србија . (Бел.) Педагогика на српском универзитету, 100. — Колегијална ревизија, 1. 0. — Француски лицей у Београду, 191. — Женска гимназија у Београду, 281. — Стогодишњица смрти Доситијевог, 316. —
Аустријске покрајине : Словеначка, Народне школе у Крањској, 24. — (Бел.) Двојаке мере у истријском школству, 299. — Редорме осн. школа, 191. —
Галиција : Русинске школе у Галицији, — 11. — Двојаке учитељске школе у Галицији, 183. — Просвета у Украјини, 344. (Бел.) Просветни одбор сабора у Галицији, 101. —
Чешка : (Бел.) Прорачун чешке Школске Матице, 65. — Нацрт Наст. Основе за чешке школе, 244. — Чешка деца у Бечу, 263. —
Русија : Народни универзитет у Варшави, 308. — Народне књижевнице и читаонице у Русији, 368. — (Бел.) Против црквених школа у Русији, 48. — Неписменост у Русији, 101. —
Немачка : Манхајмски систем, 294. — (Бел.) Школски Синоди у Саксонској, 119. — Педагошка централна књижевница у Лајпцигу, 119. — Дечје игре и вежбање тела, 119. — Читаоница за децу, 137. — Нови школ.

ски закон за Виртембершку, 245. — Немачке школе у иноземству, 263. — Јавна дечја читаоница у франк-фурту н. М. 353.

Француска: Борба о школу, 40. — Педагошки систем Монтевеа, 165. — Школска заједница, 324. — Старање о омладини, 324.

(Бел.) Други међународни конгрес за народно образовање, 31. — Војска и школа, 65. — Народне школе у Француској, 83. — Међународни конгрес за школ хигијену, 263. —

Белгија: Међународни конгрес породичног васпитања, 183.

Италија: Ломброзо о кажњавању деце, 294. — (Бел.) Учитељске школе у Италији, 15. — Неписменост у Италији, 233. —

Енглеска: (Бел.) Шведски школски систем, 249.

УЧИТЕЉСТВО.

Угарска. Српско учитељство у Митрополији. Учитељско деоничарско друштво „Натошевић“ у Нов. Саду, 60, 47. (Бел. 226. 280. 263.) — Учитељска солидарност је „фика“ идеја, 112 — Учитељи изричу учитељима неповерење, 145. — Представка новосадеког ереског учит. збора за сазив заједничке седнице бачких збора, 184. — Представка новосад и сомборског ереског учит. збора за ослобођење учитеља од појачане дужности, 180. 325. 345. (Бел. 280.) — Скупштина срп. учит. конвикта у Н. Саду, 221. (Бел. [прилози конв. обележени са *]) 64*. 100*. 118. 137*. 172*. 208. 226*. 280*. 316*.

Белешке. Промене у учитељству и надворништау. 14. 155. 225. 263. 298. 316. 352. — Умировљење. 100. 294. — Одликовање учитеља, 137. 226. 334. 335. — „Преходница“ дружина учит. приправника у Сомбору, 137. — Учитељски певачки збор, 191. — Учитељски састанак у Сомбору, 209. — Течај за учитеље у Сомбору, 255. — „Караџић“ дружина учит. приправника у Пакрацу, 298. — Штрајк у срп. учит. школи у Сомбору, 317. — „Натошевић“ дружина учит. приправника у Сомбору, 317. — Успомена Вељка Конетангиновића, 352. *Учитељство у Угарској.* Ревизија мировинске уредбе у Будимешти, 11. — Феријални течајеви за учитеље у Угарској, 145. — Пољопривредни течајеви за учитеље и учитељице у Угарској, 148. — Скупштина јужноугарског учитељског друштва, 347.

Бел. Одликовање учитеља, 15. — Заједница државних учитеља, 83. — Савез угарских учитеља, 83. — Престао „Néptanítók Lapja“, 352.

Хрватска и Славонија. Бедно стане учитеља у Хрв. и Славонији, 348.

Далмација. Далматинска покрајинска учит. конвенција, 94. —

Босна и Херцеговина. Бел. Једна драконска пресуда, 317. — Друштво за помагање учит. сирочади у Сарајеву, 119. — Путујући учитељи у Босни и Херцеговини, 349. — Питомци за вишу педагогију, 349.

Србија и Црна Гора. Учитељско удружење у Србији, 74. — Учитељска скупштина у Србији, 208. 223. — Бел. Учит. удружење у Србији у спомен „Натошевићу“, 31. — Број учит. компетената за Београд, 137. — Плате учитеља у Црној Гори, 245. — Срп. учит. удружење у Прилепу (Македонија), 245.

Словеначка. Удружење словеначких учитеља, 308. — Бел. Обранбени одсек јужнословенског учитељства, 263. Једна ретка прослава, 352.

Чешка. Учитељска колонија на острву Рабу, 75. 101. — Савез словенског учитељства, 251. — Бел. Учитељице женског ручног рада, 43. — Учитељска књижа-

ница у Прагу, 191. — Међусобно упознавање словенског учитељства, 346.

Аустрија. Бел. Католички савез учит., 65. — Одликовани учитељи, 191. — Закон о 35 годишњој служби у Салцбуршкој, 244. — Католички Lehrerbund, 245. — Немачки учитељски домови, 101. — 35 годишња служба у Шлеској 295. — Доњо-аустријско учитељство, 353. **Немачка.** Научни течајеви у Јени, 130. — Образовање учитеља, 199. — Уређење учит. плата у Пруској, 255. — Конгрес хановерских учитеља, 349.

— Бел. Течајеви за спрему учитеља у Баварској, 119. — Словенска школска деца у Пруској, 353.

Француска. Француско учитељство и студија на универзитету, 295. — Бел. Тужбе француских учитеља, 317.

Енглеска. Међународни бирó европских учитељских удружења, 41. — Учитељско удружење, 295. — Бел. Плате управитеља лондонских народних школа, 31. — Учит. плате у Шкотској, 65. —

Швајцарска. Бел. Образовање учитеља, 31.

ИЗ ШКОЛСКЕ САМОУПРАВЕ.

Стечај као уговор између општине и учитеља, 42.

Нова наставна основа за мађарски језик, 75.

Две наредбе епарх. школ. одбора бачког (начелне одлуке поводом новог школ. закона.) 77.

Време за годишње испите (Наредба Шк. Савета), 114.

Епархијске скупштине, од — п — 134.

Бачка епархијска скупштина, од — а 168.

Епарх. школ. одбор у Темишвару, 188.

Епарх. школ. одбор бачки, 223.

Који је разред тежи? од М. С. Н. 296.

Школ. Савет. (Бел.) — Укидање наредбе ЕШО бачког (види стр. 77.) Избори професора, 255.

ПРАКТИЧНЕ ОБРАДЕ.

Како је у зиму? 12. — Две козе. 25. — Пиринач. 43. — Лекција из мађарског језика за I. р. од Д. Ружића, Н. Сад, 79. 95. 112. 149. 201. — Важније мере, тегови и новци, лекција за I. р. од Т. Костића, П. Сад, 80. 96. 241. 253. — Појам „јединица“ и „десетица“ од Т. Костића, Н. Сад, 131. — Мере за време, лекц. за II. р. од Т. Костића, 271. 327. —

ИЗ ПРАКСЕ.

Мала таблица множења, 24. — Нагласак у говору, 45. — Помоћна средства за наставу у мађарском језику 166. — Таблица множења, 203. — Опис гимнастичких справа, од Г. Мурковића, 308. 329. — Примедбе на наставу из рачуна, превод Р. Осиповића, 322.

СРЕСКИ ЗБОРОВИ.

Седница новосадеког ереског учит. збора од 1. апр. о. г. од — а 83. 114.
Седница ст. бечејског ереског учит. збора од 8. априла о. г. од * 100. 133.
Седница сомборског ерес. учит. збора од 16. апр. о. г. 18.
Седница архијидејског ереског учит. збора о. г. 172. 134.
Седница темишварског ерес. учит. збора од 14. апр. о. г. 155.
Седница вел. бечкеречког ереског учит. збора од 30. авр. о. г. 137. 167.
Седница арадског ерес. учит. збора од 13. маја о. г. 167.
Седница будимеког ереског учит. збора од 27. августа о. г. 241. 254. 272.
Седница новосадеког ереског учит. збора од 22. септ. о. г. 241. 256.
Седница ст. бечејског ерес. уч. збора од 6. окт. о. г. 253.
Седница вел. кикиндског ереског учит. збора од 7. окт. о. г. 274. 310. 330.
Седн. вршачког ереског учит. збора од 23. септ. о. г. 276.
Седн. мохачког ереског учит. збора од 5. окт. о. г. 296.
Извештај о трогодишњем раду новосадеког ереског учит. збора, 257. 269.

ЛИСТАК.

Нова школа, 13. — На бранику ерпеке школе, 29. — Старо-римски начин дељења, с руског од С. С. Поповића. — Противсловенска просветна удружења, од М. Хајни-а, 98. — Интервју с новинаром, 152.

ДОПИСИ.

Вршац († Милош Велић), 63. — О ерпеким школама у Босни и Херцеговини, *Magister*, 19. — Из Подунавља (О новосад. ерпеким учит. збору), од *Правд.* — Из Потисја (О ст. бечејском ерпеким учит. збору), од једног члана.

ПОКОЈНИЦИ.

Гавра *Путник*, учитељ у Руми, 150. — Катица *Косовчева*, учитељица у Гргуревци, од *Маре*, 224. — Суза на свеж гроб К. *Косовчевој*, од *Милане*, 224. — Кузман *Миловановић*, 350.

Белешке. Гена *Петровић*, Тоша *Петковић*, Савета *Пивничка*, Јосим *Бугарски*, Мита *Калић*, 15. — Милош *Велић*, 47. — Вељко *Константинковић*, 65. — Платон *Подградски*, 100. — Бранко *Петровић*, 118. — Отилија *Мајинска*, 172. — Карло *Матица*, 241. — Ђока *Јанковић*, 245. — Нестор п. *Миковић*, 280. — Сретен *Ж. Пашић*, 280. — Сезар *Lombroso*, 281. — Јосиф *Агрима*, 298. — Л. Хавел *Мисајловић*, 317. — Милић *Живић*, 335. — Др. Валтер *Бион*, 352.

ПРЕГЛЕД КЊИГА.

Домаће и неке стране животиње, по биолошкој методи од Ђ. М. Раце и А. Пејића, 14. — *L' éducation fondée sur la science* (Васпитање на темељу науке) С. А. *Laisant* приказ од др. П. *Радосављевића*, 28. — *Science and Education: Essays* (Наука и васпитање: Есеји) *Thomas Huxley*, приказ др. П. *Радосављевића* 29. — *Evolution of General Ideas* (Развиће општих идеја) *Th. Ribot*, приказ од др. П. *Радосављевића*, 29. — *Die Prinzipien und Methoden der Intelligenzprüfung*, T. Ziehen, приказ од др. П. *Радосављевића*, 46. — *Elementary Experiments in Psychology*, *Carl E. Seashore*, приказ од др. П. *Радосављевића*, 64. — *Grada za povijest školstva kraljevina Hrvatske i Slavonije*, knjiga II., *Antun Sivoj*, приказ од др. П. *Радосављевића*, 82. 98. — **Увод у историју васпитних теорија**, од Оскара Браунинга, превео Милан Штевић, 117. — **Über das Auffassungs- und Unterscheidungsvermögen für optische Bilder bei Kinder** (*Zeitschrift etc.*), W. Stern u. O. Lippmann, приказ од др. П. *Радосављевића*, 1. 7. — **Домаће и некоје стране животиње, по биолошкој методи**, од Р. Раце и А. Пејића, приказ Н. *Видаковића*, 135. 153. — *Die pädagogischen Ansichten des Dositheus Obradović*, von *Milisch Perovits*, приказ др. П. *Радосављевића* 171. — *Magyar ABC és olvasókönyv*, irtak *Benedek Elek* etc., приказ од Д. 190. — *Visuelle Erinnerungsbilder beim Rechnen*, K. *Eckhardt*, приказао др. П. *Радосављевић*, 207. — *A guyernek érdeklődésének lélektana*, *László Nagy*, приказ др. П. *Радосављевића*, 207. — *Magyarok története és magyar alkotmánytan*, feldolgozta *Petrovics György*, приказ од Г. *Мирковића*, 242. — **Одговор г. Ђоки Петровићу**, од Г. *Мирковића*, 277. — *Zeitschrift für Experimentelle Pädagogik*, von E. Neumann, приказ од др. П. *Радосављевића*, 297. 314. — **Предлог организације сталног надзора над нар. школама у Србији**, П. Ј. *Мајзнер*, 298. — *Les Névroses*, Par *Girre Janet*, приказ др. П. *Радосављевића*, 333. — *The Psychology of Singing*, By *David C. Taylor*, приказ др. П. *Радосављевића*, 333. — *L' Évolution Creatrice*, *Henri Bergson*, приказ др. П. *Радосављевић*, 350.

ИЗВОРИ ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ.

Литература за методу учења страног језика, од Д. Р., 316. — Концентрација у настави, 334.

РАЗНЕ БЕЛЕШКЕ.

Осећај честољубља у ђака, 81. — Дobar одговор, 101. — Српским родитељима, 155. — Како постају ваљани људи сретни, 170. — Дечји певачки збор, 172. — Запалили ерпеку школу, 172. — Нападј на ерпеку школу, 172. — Приправницима у Сомбору због полагања дефинитиве, 191. — Нико нема што Србин имаде, 191. — Кинематограф, 191. — Учитељима и учитељицама без места, 226. — Куда ћемо с ђацима, 226. — *Дистервегови „Педаг. Афоризми“*, 299. — Српске школе у Америци, 31. — Српска школа у Турни, 172. — Затворене школе у Турској, 191. — Европски универзитети, 31. — Писменоост у Индији, 191. — Васпитање у Кини, 299. — Једнак рад — једнака плата, 281. — Фонд за сироту и остављену децу у Панчеву, 335. — Свесловенски ђачки збор у Москви, 335. — Једна школска соба у Бугарској, 353. — Обрана деце у Сев. америчкој Унији, 313.

НОВЕ КЊИГЕ.

Српска Звезда, од Ј. *Миодраговића*, 48. *Летописе М. С. Књ.* 254. св. II. 09.; *Дубровачка трилогија* од И. *Војновића*; *Библио. Коњевић* св. 129. *Албум славног женскиња*, од П. *Радловића*, *Милан Милићевић*, од Ј. *Миодраговића*; *Ст. Д. Појовић као педагог*, од Ј. *Миодраговића*, — 65. — *Мала библиотека: св. 157. Франц. романтичари и срп. нар. поезија*, од Ј. *Скерлића*; св. 158. и 160. *Дружини: Паулина Сасовица*, с руског *Ст. Новаковић*; св. 161. 162. *Посмртне почасти*, С. *Пандуровић*; *Календар М. Библио. стр. 66.* — *Годишњица Николе Чушића*: *Књига 28.* — *Дијалозија срп. народа у Хрв. и Сл.* од Р. М. *Гријића*; *Шајкашко питање*, од др. Ђ. *Тапавице*; *Vitkovics Mihály életjárja*, irta *Radičs Dusan*, fögimn. tanár; *Извештаји управних власти епарх. бачке*; *Извештај о срп. виш. дес. школи новосадској, сомборској, панчевачкој, о учитељској школи у Сомбору; разредница срп. осн. шк. у Суботици* — *Радуница* за П. р. осн. шк. у Б. и Херц, од М. *Појаре*. — *Magyar olvasókönyv III*; *Benedek Elek* etc. — *Magyar olvasókönyv IV. oszt.*, *Benedek Elek* etc. — *Мала Библиотека*; 163. *Данак у крви*, од Б. *Нушића*; 164—165. *Моји познаници*, од Св. *Ђоровића*; 166. 168. *Двадесет приповедака*, с мађарског *Сл. Косић*. — *Пчелица*, уређује В. *Витојвић*, стр. 209. — *Српске Забаве*, од Јов. *Живојновића*. — *Из живота*, песме Ј. *Живојновића*. — *Поступак у настави првог читања и писања*, 2. св. „Учит. књижице“ од Т. *Костића*. — *Општа методика или дидактика*, од П. *Терзина*. — *Napredak* (Povijest i sadržaj prvih 50 godina), *Josip Klobočar*. — *Képes Magyar ABC*, irta *Terzin György*, 245. — *Срп. Књижевна Задруга*: *Песме Војисл. Ј. Илића*. — *Пауци*, И *Тийица*. *Драматски сценари*, Ј. *Ст. Појовића*. — *Милићевићева књига*, — *Ловчеви записи*, М. *Тургењева*, превод Ј. *Максимовића*. — *Нова Италија*, П. *Ореија*, превод М. *Риетића*. — 281. — *Педаг. Књижица* уређује др. М. *Штевић*: св. V. *Педагошко искуство*, од др. В. *Бакића*. — „Школ. Лиет.“ стр. 225. 299. — *Теорија правилног потпог појања*, од Н. *Аличића*, 155. — *Срп. Забаве*, I. II. св. од Ј. *Живојновића*, 299. — *Nerazdijeljeno školsko vrijeme*, од *Dragutina Peckatana*, 335. — *Извештај о срп. осн. шк. у Н. Саду*, од Ђ. *Петровића*, 335. — *Ризница*, приче за децу од Ј. *Миодраговића*, 335. — *Васпитачеве забелешке*, од *Срет. Ацића*, 235. — *Историја срп. народа у Босни и Херц*, од Ст. *Калуђерића*, 353. — *O interesu ili zanimljivosti*, од Dr. D. *Trbojevića*, 353.

Одговори уредништва. Стр. 31. — 119. — 281. — 317. — **Исправак.** Стр. 31. — 155.